

Nr 732

Av herr Petersson m. fl., *angående beskattningen av enskilda och statliga vattenkraftverk.*

(Lika lydande med motion nr 585 i Första kammaren)

Inom stora delar av Norrlands inland har strukturrationaliseringen inom skogs- och jordbruk förorsakat stora problem genom sysselsättningssvårigheter för den enskilde och vikande underlag för kommunerna. Till bilden hör att förekomsten av industri och annan företagsamhet är ringa och att det statliga lokaliseringstödet givit inlandet en liten del i förhållande till norra stödområdet i övrigt. Det finns dock inom ett flertal inlandskommuner en sektor av företagsamhet med stora investeringar i anläggningar, men med relativt liten sysselsättningsgrad för arbetskraft och därmed liten skatteinkomst för berörda kommuner när det gäller beskattning av arbetsinkomster. Anläggningarna i fråga är kraftverk och kraftregleringsanläggningar.

Som exempel kan nämnas att det inom Jokkmokks kommun finns fem kraftverk med sammanlagda taxeringsvärden av 813 414 900 och en regleringsdamm med ett taxeringsvärde av 12 432 000 eller tillsammans taxeringsvärden om 825 846 900. Dessutom finns kraftverk under byggnad för taxeringsvärden på över 200 milj. kr. Inom Stuguns kommun finns tre kraftverk med taxeringsvärden på 165 592 000. Såväl kraftverk som regleringsanläggningar finns i ett stort antal inom Norrlands inland med varierande taxeringsvärden. De flesta av dessa anläggningar äges av statens vattenfallsverk, vilket medför att kommunernas inkomster skattevägen från dessa statliga "industrier" blir mycket mindre än om de äges av enskilda kraftföretag på grund av statens ränte- och avskrivningsberäkning. En viss förbättring har dock inträtt under det senaste beskattningsåret, vilket medfört att statens vattenfallsverk för första året redovisat någon vinst på sina kraftverk, men det är ännu stor skillnad på kommunernas intäkter från de två olika driftformerna.

Som exempel på enskilt ägt kraftföretag och dess redovisande av inkomst på kraftproduktionsrörelse kan Hjäлта kraftverk inom Långsele kommun nämnas. Vid 1966 års inkomsttaxering redovisade Hjäлта kraftverk ett taxeringsvärde om 94 021 000 med en inkomst av kraftproduktionsrörelse till Långsele kommun på 7 352 680 eller 73 526:80 skattekrönor samt för fastighetsskatt till Långsele kommun 18 804:20 skattekrönor. Den för Hjäлта kraftverk redovisade inkomsten av rörelse från kraftproduktion gav så-

lunda Långsele kommun 0:782 skattekronor per 1 000 kr. taxeringsvärde. Den av statens vattenfallsverk vid 1966 års inkomsttaxering redovisade inkomsten av kraftproduktionsrörelse, till de kommuner där kraftproduktion förekommer, uppgår till 0:173 skattekronor per 1 000 kr. taxeringsvärde. Fördelningen av inkomst från statens vattenfallsverks kraftproduktion har fördelats emellan kommunerna i förhållande till respektive kommuners taxeringsvärden från statens vattenfallsverks anläggningar inom kommunen. Vid framräkning av antalet skattekronor från statens vattenfallsverks kraftproduktion enligt ovannämnda inkomst pr skattekrona från Hjäлта kraftverk har som underlag tagits taxeringsvärden från i drift varande kraftverk inom Jokkmokks kommun. I beräkningen ingår således icke taxeringsvärden för vid 1965 års slut pågående kraftverksbyggnader och icke inom Jokkmokks kommun taxerad del av Suorvadammen. Motsvarande inkomstökningar kommer också reglerings- och närdistributionskommunerna till del vid en förändring av statens och Vattenfalls ränte- och avskrivningsavräkning för inkomster av kraftproduktionsrörelse i överensstämmelse med t. ex. redovisningen från Hjäлта kraftverk

Taxeringsvärden:

	Samtliga	Avgående Kraftprod. tax.v.	
<i>Långsele kommun</i> (Hjäлта)	94 021 000	—	94 021 000
<i>Jokkmokk kommun</i> (Vattenfall)			
Kraftverk i drift 31/12 1965	813 414 900		
Del i Suorvadammen	12 432 300	12.432 000	
Kraftverk under byggnad	202 706 000	202 706 000	
Övriga fastigheter	15 390 000	15 390 000	
	1 043 942 900	230 528 000	813 414 900
<i>Stuguns kommun</i> (Vattenfall)			
Kraftverk i drift: 31/12 1965	165 592 000	—	165 592 000

Beräknad inkomst för statens vattenfallsverks kraftproduktion enligt Hjäлта kraftverks redovisning av sådan inkomst:

<i>Stuguns kommun</i> (Vattenfall)			
Kraftverk i drift 31/12 1965	165 592 000	—	165 592 000

Beräknad inkomst för statens vattenfallsverks kraftproduktion enligt Hjäлта kraftverks redovisning av sådan inkomst:

Kommun	Tax.-värden	Sk. kr/1 000	Antal skattkr.
Långsele (Hjäлта)	94 021 000	0:782	73 526:80
Jokkmokk (Vattenfall)	813 414 900	0:782	636 090
Stugun (Vattenfall)	165 592	0:782	129 493

Enligt 1966 års inkomsttaxering har statens vattenfallsverk redovisat för kraftproduktion inkomst av rörelse

Kommun	Tax.-värden	Sk. kr/1 000	Antal skattkr.
Jokkmokk	813 414 900	0:173	140 780
Stugun	165 592 000	0:173	28 660

Statens vattenfallsverks totala inkomsttaxering för 1966:

Jokkmokk: utdebitering kommunen 11:30, kyrkan 1:10 = 12:40 sk. kr.

Garantibelopp: 2 % å 1 043 942 900 = 20 878 858
 208 788 skattekronor × 12.40/sk. kr = 2 588 972

Kommunalskatt

Inkomst av rörelse:

Kraftproduktionsandel:

Kraftverk 14 078 017 = 140 780 sk. kr.

Suorvadammen 215 165 = 2 152 „

14 293 182 = 142 932 „

Närdistribution 173 937 = 1 739 „

14 467 119 = 144 671 sk. kr. × 12:40

Kommunalskatt 1 793 920

Summa kommunalskatt att erläggas till Jokkmokks kommun

enl. 1966 års taxering av statens vattenf. 4 382 891

Statens vattenfallsverks totala inkomsttaxering för 1966 enligt Hjäлта kraftverks redovisning av inkomst från kraftproduktionsrörelse beräknat efter 0:782 skattekronor pr 1 000/tax.värde:

Jokkmokk: Utdebitering = 12:40/sk.kr.

Garantibelopp: Samma som föregående 2 588 971

Inkomst av rörelse:

Kraftproduktionsandel

Kraftverk 63 609 000 = 636 090 sk. kr.

Suorvadammen 972 545 = 9 725 „

64 581 545 = 645 815 „

Närdistribution 786 195 = 7 862 „

65 367 740 = 653 677 sk. kr. × 12:40

Kommunalskatt 8 105 594

Summa kommunalskatt som skulle ha erlagts till Jokkmokks

kommun av statens vattenfallsverk i det fall ränte- och av-

skrivningsberäkningar varit efter samma grunder som för

Hjäлта kraftverk 10 694 565

Skillnad i kommunalskatteintäkter för Jokkmokk:

Kommunalskatt enl. 1966 års taxering:

Enl. Hjäлта kraftverks beräkningar 10 694 565

Enl. statens vattenfalls taxering 1966 4 382 891

Skillnad = skattebortfall för Jokkmokks kommun 6 311 674

Jokkmokks kommun har de två senaste åren erhållit följande skatteutjämningsbidrag:

För år	Tillskott	Skatteutjämningsbidrag	Extra skatteutj.	Summa
1966	1 004 400	107 774	130 000	1 242 174
1967	—	348 510	—	348 510

Stugun: Utdebitering 12:50 /sk.kr.

Garantibelopp: 2 % å 165 592 000 = 3 311 840

Antal skattekröner 33 118 × 12:50/sk. kr.

Kommunalskatt

413 975

Inkomst av rörelse:

Kraftproduktionsandel:

Kraftverk

2 866 182 = 28 662 sk. kr.

Närdistribution

1 618 = 16 „

2 867 800 = 28 678 sk. kr × 1250

Kommunalskatt

358 475

S:a kommunalskatt att erläggas till Stuguns kommun enl. 1966 års taxering av statens vattenfallsverk

772 450

Statens vattenfallsverks totala inkomsttaxering inom Stuguns kommun 1966 enl. Hjäлта kraftverks redovisning av inkomst från kraftproduktionsrörelse beräknat efter 0:782 skattekröner pr 1 000 kr taxeringsvärde:

Stugun: Utdebitering 12:50/sk.kr.

Garantibelopp: samma som ovanstående

413 975

Inkomst av rörelse:

Kraftverk

12 956 613 = 129 493 sk. kr.

Närdistribution

7 313 = 73 „

12 956 613 = 129 566 sk. kr. × 12:50

Kommunalskatt

1 619 575

Summa kommunalskatt som skulle ha erlagts till Stuguns kommun av statens vattenfallsverk i det fall ränte- och avskrivningsberäkningarna varit efter samma grunder som för Hjäлта kraftverk

2 033 550

Skillnad i kommunalskatteintäkter för Stuguns kommun:

Kommunalskatt enl. 1966 års taxering:

Enl. Hjäлта kraftverks beräkningar

2 033 550

Enl. statens vattenfalls taxering 1966

772 450

Skillnad = skattebortfall för Stuguns kommun

1 261 100

Stuguns kommun har under de två senaste åren erhållit följande skatteutjämningsbidrag:

För år	Tillskott	Skatteutjämningsbidrag	Extra skatteutj.	Summa
1966	646 250	—	—	646 250
1967	489 392	13 544	20 000	522 936

Genom konstruktionen av tillskott av skatteunderlag vid brist på skattekraft nedräknas ökningen av skattekrönor emellan 1965 och 1966 års taxeringar för Jokkmokks kommun från 120 000 till 24 000 och för Stuguns kommun skulle tillskottet ha varit 59 600 skattekrönor $\times 11:68 = 696\,128$ kr. Tillskottet sänktes med 17 700 skattekrönor $\times 11:68 = 206\,736$ varför tillskottet stannade vid 489 392 kr. På grund härav minskade i realiteten den ökade skatteinkomsten från statens vattenfallsverks kraftverksrörelse med mellanskillnaden emellan 696 128 kr. och 489 392 kr., eller 206 736 kr. avgick från intäkten 358 475 kr.

De här redovisade exemplen från Jokkmokks och Stuguns kommuner ger motsvarande skillnader i skatteintäkter i andra kraftverks-, reglerings- och närdistributionskommuner.

I direktiven för affärsverksutredningen heter det bl. a.: "För att främja en riktig fördelning av de samhällsekonomiska resurserna fordras sålunda att det allmänna förräntningskravet för affärsverken utformas på ett sådant sätt att bättre överensstämmelse erhålles med vad som gäller för motsvarande verksamhetsgrenar inom den privata sektorn."

Anförda exempel på den stora skillnaden i kommunal skatt per 1 000 kr. taxeringsvärde mellan ett enskilt kraftverk och statliga kraftverk visar enligt vår mening att produktionskommuner med statliga kraftverk starkt missgynnas genom nuvarande ränteberäkning och vinstredovisning av statens vattendrivna kraftverk.

Enligt vår mening bör även — för att den önskvärda överensstämmelsen mellan statliga och kommunala vattenkraftverks vinstredovisning skall uppnås — de statliga investeringarna för byggande av atomkraftverk icke inverka på den kommunala beskattningen i produktionskommunerna för vattenkraft.

I "Riksdagsberättelsen år 1967" anges att affärsverksutredningen avser att slutföra sitt arbete under innevarande år.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att Kungl. Maj:t måtte överlämna motionen till affärsverksutredningen för handläggning vad beträffar överensstämmelse vid beskattning i produktionskommunerna av enskilda och statliga vattenkraftsverk

Stockholm den 26 januari 1967

Per Petersson (h)

Tore Nilsson (h)
i Agnäs

Hans Nordgren (h)